

Túlérett szilvák a fűben. Nemrég eshetett, mert vízcseppek ragyognak hamvas héjukon, és a fű is nedves. Vagy kora reggel volt, és a bőséges harmatot még nem szárította fel egészen a nap. Nem tudom. Nem emlékszem pontosan. Eddig

38 Győrffy Ákos

AZ ESEMÉNYEK TITKOS TÖRTÉNETE

Szabados György emlékének

azt sem tudtam, hogy egyáltalán emlékszem rá. Pedig sejthettem volna, hogy minden megvan, minden egyes pillanat. Nem tűnik el semmi többé, ami egyszer volt. Most is van. De hol. Honnan tört elő, hol volt eddig, és mi-

ért éppen ezt a képet hívta elő az első néhány hang. Leült a zongorához, ujjait a billentyűkre helyezte, leütött néhány hangot, egy dallamtöredéket, és azonnal ez a kép.

A szilvafa árnyéka egy kunyhó cseréptetején. A kerítésnek támasztva a biciklim. Ősz van, október eleje. Alacsony dombtetőn vagyok, alattam széles völgy. Nem látni messzire, könnyű pára takarja el a távolabbi domborokat. A dombhajlatok ívéből, és a közelebbi, magasabb hegyvonulat sziluettjéből azért sejthető, hol vagyok. Lassan ismerek rá a helyre, ahol többször jártam már azóta, de ez az alkalom az első egyike lehetett. Egy régi ősz, tíz-tizenkét évvel ezelőtről. Olyan, mintha fotó lenne, mégis mozog, lüktet az egész. Azt látom, amit az emlékezet megszűrte, kítisztított, átrostált a maga titokzatos rendszere szerint. Az előttem kibomló táj tovább már nem egyszerűsíthető, szellemi arculatát látom. Ez a régi kép az elmúlt tízegynéhány év alatt ért meg bennem ilyenné. Ami azóta történt, mind hozzátett vagy elvett belőle valamit. Végül maradt ez a letisztult, tisztán éteri tájkép, amely mégis anyagszerű. Mintha ez az ismeretlen rendszer helyettem dolgozna valamin, ami értem történik. Az sem biztos, hogy én látom, miközben nem mondhatom, hogy valaki más tekintete lenne. A tökéletessé vált képet egy olyan rendszer vetíti elém, amely a nappali tudatom nélkül végezte el rejtélyes munkáját. Csak a hívó szóra várt, hogy végre elém tárhassa művét. Ezekre az ujjakra várt, hogy leüssék végre az első hangokat a zongorán. Lenyűgözve néztem a vetítést, amihez alig van közöm.

Ez csak az első kép volt, a megrendítő erejű felütés a későbbi képara-
dat előtt. Egy idő után már nem voltam képes tisztán követni ezt a hőmpöly-
gést. Beláttam, hiába erőlködöm. Gyorsabb volt, hatalmasabb és erősebb
nálam. Hagytam, hadd jöjjön, csapjon át fölöttem, veszejtsen el. Míg a zene
szólt, tudtam, áradni fog. Figyeltem ezt a történetet, ámulva néztem, holott
az én történetem, úgy tudtam eddig.

Azt, hogy az ember nem tudja, mi történik vele, készséggel el tudom
fogadni. Leélhető egy élet anélkül, hogy akár egy másodpercre is felszállna

a mindent elborító köd. Ha felszáll, annál rosszabb. Mert onnan kezdve elég nehéz úgy tenni, mintha legalábbis nem sejténém, mit takart el eddig. Lelkiismeret kérdése. Rossz annak, aki úgy tesz ezután, mintha nem látta volna. Rosszabb, mint annak, aki tényleg nem látta soha. Ez a képáradat, ez az elementáris áradás onnan, a vastag ködön túlról érkezett. 39 Az én történetem volt, de egyesülve valamivel, átjárva eddig ismeretlen színekkel és fényekkel. A zene, amit a zongoránál ülő médium engedett át magán, összekapcsolódott ezzel a homályban időző, rejtett történettel. Egymásba fonódva csaptak le rám.

Vannak zenék, amelyeket nem tudok bármikor hallgatni. Ha készületlenül ér, úgy érzem, túlságosan ki vagyok szolgáltatva neki, azt csinál velem, amit akar. Felkavaró, mondhatnám. De mit kavar fel, mibe nyúl bele olyan erővel, miért ijedek meg tőle.

Emberek milliói élnek le úgy az életüket, hogy sosem hallanak igazi zenét. Amit zene címén ömlesztettek rájuk a nap huszonnégy órájában, nem zene, hanem előre programozott gépeken generált kábítószer. Kétségtelenül hasonlít olykor arra, amit zenének lehetne nevezni, úgy hasonlít, ahogyan egy bevásárlóközpont hasonlít egy kétszáz éves parasztházra. Mindkettő épület, azzal a különbséggel, hogy az egyikben, mondjuk így, élet van, a másikban pedig rideg, számító funkció.

Alig több mint egy órát játszott a zongorán. A képvonulás perze nem ért véget azzal, hogy felállt, meghajolt, és eltűnt a színpad sötétbe vesző oldalán. Odakint az utcán folytatódott tovább. Az események titkos története nem ért véget, mert el sem kezdődött. Öröktől fogva van.

Új Forrás 2013/9 – Györfly Ákos: Az események titkos története
Szabados György emlékének

